

Forslag

til

Lov om ændring af lov om fritidsundervisning m. v.

(Tilskud efter objektive udgiftskriterier).

Fremsat den 14. marts 1974 af *undervisningsministeren*.

§ 1.

I lov om fritidsundervisning m.v., jfr. lovbekendtgørelse nr. 388 af 17. august 1972, foretages følgende ændringer:

1. *Overskriften „Tilskud“ for § 17 udgår.*

2. *§ 17 affattes således:*

„§ 17. Alle udgifter i forbindelse med undervisning og fritidsvirksomhed på ungdomsskoler, der er optaget på den godkendte ungdomsskoleplan, afholdes af kommunen.“

3. *§ 18 ophæves.*

4. *§ 21 affattes således:*

„§ 21. Alle udgifter til en godkendt kommunal ungdomsskole afholdes af kommunen eller forbundet af kommuner.“

5. *§§ 23 og 24 ophæves.*

6. I *§ 28, 1. pkt.*, indsættes efter „unge“: „kan“.

7. *§ 28, nr. 7, ophæves.*

8. *§ 31, stk. 1, nr. 6, affattes således:*

„6. Klubben skal efter regler, der fastsættes af undervisningsministeren, selv udrede den del af udgifterne, der ikke dækkes af kommunen.“

9. *§ 31, stk. 1, nr. 7, ophæves.*

10. *§ 36 affattes således:*

„§ 36. Til godkendte interessegrupper for Undervisningsmin. 1. afd., j. nr. 12-80-33/74.

børn og unge yder kommunen tilskud, svarende til samtlige driftsudgifter, der ikke dækkes af indskrivningsgebyret.

Stk. 2. Til godkendte ungdomsklubber yder kommunen tilskud med mindst 80 pct. af driftsudgifterne i henhold til det for klubben godkendte regnskab, Nærmere regler herom fastsættes af undervisningsministeren.“

11. *§ 69 affattes således:*

„§ 69. Til aften-skoler, aftenhøjskoler, studiekredse og interessegrupper for voksne yder kommunen tilskud med 5/6 af udgifterne til honorarer og timebetaling i henhold til §§ 63 og 64. Den resterende del af disse udgifter afholdes af initiativtageren efter regler, der fastsættes af undervisningsministeren.

Stk. 2. De med forberedelseskursus, specialundervisning og erhvervs-mæssige kursus forbundne udgifter til honorar og timebetaling i henhold til § 63, stk. 1, og § 64 afholdes af kommunen. Til honorarer i henhold til § 63, stk. 2 og 3, yder kommunen tilskud med 5/6 af udgifterne, medens den resterende del af disse udgifter afholdes af initiativtageren efter regler, der fastsættes af undervisningsministeren.

Stk. 3. Kommunen afholder udgifterne til tilsynsførende og censorer ved statskontrollerede prøver og eksaminer.

Stk. 4. Kommunen yder tilskud med mindst 2/3 af udgiften til foredragshonorar i henhold til § 47. Tilskuddet kan dog begrænses til et beløb, svarende til begyndelsestimelønnen for 4 undervisningstimer i aftenskolen, jfr. § 64, stk. 1.

Stk. 5. Kommunen afholder udgifterne til fornøden skolepsykologisk rådgivning i forbindelse med specialundervisningskursus.“

12. § 70 ophæves.

13. § 71 affattes således:

„§ 71. Til foredrag, kunstudstillinger, koncerter og andre kulturelle arrangementer, der med fritidskommissionens godken-

delse arrangeres i tilslutning til godkendt ungdomsskolevirksomhed, fritidsvirksomhed for børn og unge eller fritidsundervisning for voksne, ydes kommunalt tilskud efter retningslinier, der fastsættes af kommunalbestyrelsen.“

§ 2.

Loven træder i kraft den 1. april 1975.

Bemærkninger til lovforslaget.

Almindelige bemærkninger.

Lovforslaget er et led i den reform af opgave- og byrdefordelingen mellem kommuner, amtskommuner og staten, som blev påbegyndt med kommunalreformen.

Ved lovforslaget gennemføres den ordning, at de tilskud, som hidtil er ydet af vedkommende kommune og staten i forening til undervisning og virksomhed efter fritidsundervisningslovens kapitler I-IV, fremtidig skal ydes af kommunen alene, ligesom statens tilskud til kommunal virksomhed bortfalder. Samtidig indgår de beløb, som statstilskuddene har udgjort, i de tilskud til kommunerne, der fordeles efter objektive udgiftskriterier.

De nævnte kapitler i fritidsundervisningsloven omfatter ungdomsskolen, fritidsvirksomhed for børn og unge, fritidsundervisning for voksne og supplerende kulturelle arrangementer. Lovforslaget opretholder de gældende principper for tildeling af tilskud og indeholder alene de tekniske ændringer, som omlægningen af tilskudsudbetalingen nødvendiggør.

Hvis loven træder i kraft som foreslået pr. 1. april 1975, skal de tilskud til de nævnte undervisningsformer, som efter de gældende regler ville være opført i forslag til finanslov for 1975-76 under § 20. Undervisningsministeriet. 4.01. Fritidsundervisning m.v., indregnes i det beløb, som i det nævnte finanslovsforslag opføres under § 13. Indenrigsministeriet. 10.01. Tilskud til kommunerne. 61.04. Tilskud til kommunerne efter objektive udgiftskriterier.

Det bliver dog som en overgangsforanstaltning nødvendigt at bibeholde et vist beløb til afvikling af tilskudskrav, der vedrører tiden før tilskudsomlægningen.

I forbindelse med udformningen af lovforslaget har det været overvejet, om bortfaldet af den tilskyndelse, som statstilskuddet indebærer, til at støt-

te eller iværksætte fritidsvirksomhed for børn og unge burde give anledning til fastsættelse af andre regler, der pålagde kommunerne pligt hertil. Det er ministeriets opfattelse, at regler af denne art ikke hensigtsmæssigt kan indarbejdes i den gældende lov, men bør medtages ved den forestående, mere omfattende revision af loven. Man går herved ud fra, at de enkelte kommuner uanset de ændrede regler sørger for at opretholde en rimelig aktivitet inden for området under hensyntagen til de synspunkter, der ligger til grund for bestemmelsen i skolestyrelseslovens § 31, der lyder således:

§ 31. Fritidsnævnet og voksenundervisningsnævnet skal støtte og fremkalde private bestræbelser på at tilrettelægge og gennemføre fritidsvirksomhed for børn og unge og fritidsundervisning for voksne samt sørge for, at denne virksomhed samordnes på den mest hensigtsmæssige måde. Såfremt der ikke ad privat vej kan tilbydes sådan virksomhed i tilstrækkeligt omfang, skal nævnene gennem fritidskommissionen indstille til kommunalbestyrelsen, at der fremsættes kommunale tilbud i fornødent omfang, eventuelt i samarbejde med andre kommuner.

For ungdomsskolen og fritidsundervisningen for voksne opstår det nævnte problem ikke, idet lovforslaget opretholder dels pligten til at etablere, dels pligten til at yde tilskud, når visse betingelser er opfyldt.

Bemærkninger til de enkelte bestemmelser.

Til nr. 1-13.

Lovforslagets enkelte bestemmelser er udformet således, at de tilskud, som efter den gældende lov ydes af kommunen og staten i forening, efter lovforslaget skal ydes af kommunen alene. Der er således ikke foretaget ændringer i principperne for eller omfanget af tilskudsudbetalingen.

De enkelte ændringsforslag giver således kun i begrænset omfang anledning til særlige bemærkninger.

Til nr. 4.

Da alle udgifter ifølge forslaget skal afholdes af kommunen, må betingelserne for ydelse af stats-tilskud bortfalde. Dette ændrer ikke bestemmelsen om, at forstander og lærere skal være lønnet efter de i § 22 fastsatte regler.

Til nr. 6, 7 og 10.

Da det vil være uden mening at bibeholde godkendelsesbetingelsen i § 28, nr. 7, om kommunens tilsagn om støtte under det ændrede tilskudssystem, og denne bestemmelse således bør udgå, bliver det nødvendigt på anden måde at sikre kommunernes mulighed for at regulere antallet af godkendte interessegrupper for børn og unge. Bestemmelsen herom er formuleret på samme måde som den gældende lovs regel om godkendelse af ungdomsklubber, jfr. § 31, stk. 1.

Kommunens tilskud til interessegrupperne i henhold til lovforslagets § 36, stk. 1, vil omfatte såvel det tilskud, som følger af kommunens tilskudstilsagn efter den gældende lovs § 28, nr. 7, som statens tilskud i henhold til den gældende lovs § 36, stk. 1.

Vedrørende ungdomsklubberne som omhandles i lovforslagets § 36, stk. 2, skal særligt bemærkes, at indførelse af tilskud efter objektive udgiftskriterier rejser særlige problemer, idet ungdomsklubberne i øjeblikket kan godkendes efter næsten ensartede regler og med næsten de samme tilskud efter fritidsloven og under socialministeriet i henhold til lov om børne- og ungdomsforsorg, § 65.

Dersom statsrefusionen til ungdomsklubberne under undervisningsministeriet bortfalder, men bevares for de socialministerielle klubber, vil kommunernes udgifter kunne overføres til socialforvaltningen, hvorved der stadig opnås statsrefusion af udgifterne. Dette spørgsmål overvejes for tiden på baggrund af en indstilling, afgivet af en arbejdsgruppe, bestående af embedsmænd fra socialministeriet og undervisningsministeriet.

Bilag.

De gældende bestemmelser i lov om fritidsundervisning m. v. sammenholdt med formuleringen efter lovforslagets § 1.

Gældende lov.

Tilskud.

§ 17. Alle udgifter i forbindelse med undervisning og fritidsvirksomhed på ungdomsskoler, der er optaget på den godkendte ungdomsskoleplan, dog bortset fra ungdomskostskoler, afholdes af kommunen. Til udgifterne yder staten tilskud efter nedenstående regler.

Stk. 2. Staten yder tilskud med 50 pct. af følgende udgifter:

1. Honorar, timebetaling m. v. i henhold til § 10, stk. 1, 2 og 4, og §§ 11 og 13.
2. Udgifter til tilsynsførende og censorer ved afholdelse af statskontrollerede prøver og eksaminer.
3. Udgifter til fornøden skolepsykologisk rådgivning i forbindelse med specialundervisning efter regler, der fastsættes af undervisningsministeren.

Stk. 3. Staten yder tilskud til lønudgifter i henhold til § 10, stk. 3 og 4, og § 16 efter reglerne i § 62 i lov om folkeskolen.

§ 18. Tilskud efter § 17 udbetales til kommunen af amtskommunen, der på begæring stiller de fornødne forskudsbeløb til rådighed.

Stk. 2. Statstilskuddet til Københavns kommune udbetales af undervisningsministeriet.

§ 21. Til en godkendt kommunal ungdomskostskole ydes statstilskud under følgende betingelser:

1. Forstander og lærere skal være lønnet efter de i § 22 fastsatte regler.

Lovforslaget.

§ 17. Alle udgifter i forbindelse med undervisning og fritidsvirksomhed på ungdomsskoler, der er optaget på den godkendte ungdomsskoleplan, afholdes af kommunen.

Ophæves.

Ophæves.

§ 21. Alle udgifter til en godkendt kommunal ungdomskostskole afholdes af kommunen eller forbundet af kommuner.

Gældende lov.

2. Skolen skal inden for det sidste finansår have haft mindst 20 årselever.

Stk. 2. Årselevtallet er summen af elever i de enkelte undervisningsmåneder (måneds-elever) i finansåret divideret med 12. Ved beregningen af årselevtallet medregnes kun elever på kursus, der har haft en varighed på mindst $\frac{1}{2}$ måned, og et mindste deltagerantal, der fastsættes af undervisningsministeren.

§ 23. Statstilskuddet til en kommunal ungdomskostskole ydes med følgende beløb:

1. Et grundtilskud, der udgør 4.000 kr. for skoler med højst 30 årselever, 3.000 kr. for skoler med 31-50 årselever og 2.000 kr. for skoler med 51 årselever og derover.
2. $3\frac{1}{2}$ pct. af værdien af skolens bygninger og inventar. Denne værdi fastsættes af undervisningsministeren på grundlag af en på ministerens foranstaltning foretaget vurdering af bygninger m. v. som skoleejendom. Forstander- og lærerboliger medregnes, men ikke landbrugs- og avlsbygninger.
3. 50 pct. af en af undervisningsministeren godkendt leje for de af skolen benyttede lejede lokaler og udendørsanlæg.
4. 50 pct. af skolens årlige udgifter til undervisningsmateriel.
5. 85 pct. af skolens udgifter til forstander- og lærerlønninger.
6. 85 pct. af skolens udgifter til fornøden skolepsykologisk rådgivning i forbindelse med specialundervisning efter regler, der fastsættes af undervisningsministeren.
7. Et beløb pr. månedselev svarende til 75 pct. af en af undervisningsministeren godkendt månedlig udgift pr. elev for undervisning og ophold.

Stk. 2. Det samlede statstilskud kan ikke overstige 80 pct. af bruttoudgiften ved driften af skolen beregnet på grundlag af et af undervisningsministeren godkendt regnskab.

Stk. 3. Ved beregning af statstilskuddet medtages kun kursus af en varighed på mindst $\frac{1}{2}$ måned og med et mindste deltagerantal, der fastsættes af undervisningsministeren.

Lovforslaget.

Ophæves.

Ophæves.

Gældende lov.

Stk. 4. For ungdomskostskoler, der ikke har mindst 8 måneders årlig undervisning, foretages der en forholdsmæssig nedsættelse af de i stk. 1 omhandlede tilskud.

§ 24. Statstilskuddet beregnes ved finansårets udløb på grundlag af udgifterne ved skolens drift i det forløbne finansår.

Stk. 2. Der udbetales skolen forskud på statstilskuddet efter regler, der fastsættes af undervisningsministeren.

§ 28. Godkendelse af en interessegruppe for børn og unge meddeles under følgende betingelser:

1. Lederen skal have de fornødne kvalifikationer.
2. Virksomheden skal stå åben for alle skolesøgende børn og for unge under 18 år. Efter regler, der fastsættes af undervisningsministeren, vil der kunne godkendes interessegrupper med en bestemt deltagerkreds og fastsættes begrænsninger i det antal grupper, hvori den enkelte kan deltage.
3. Virksomheden skal være henlagt til dagtimerne eller de tidlige aftentimer og skal omfatte mindst 20 og højst 60 timer.
4. Gruppen skal bistås af en kvalificeret instruktør.
5. Virksomheden skal gennemføres i egnede lokaler eller udendørsanlæg med fornødent udstyr.
6. Virksomheden skal være vederlagsfri, men der kan afkræves deltagerne et indskrivningsgebyr.
7. Kommunen skal erklære sig villig til at udrede den del af driftsudgifterne, der ikke dækkes af staten og indskrivningsgebyret.

§ 31. Godkendelse af en ungdomsklub kan meddeles under følgende betingelser:

1. Klubben skal have en bestyrelse, hvoraf flertallet skal være myndige, og mindst ét medlem skal vælges af og blandt klubbens medlemmer.
2. Klubbens leder og medarbejdere skal have de fornødne kvalifikationer.
3. Adgang til at være medlem af klubben

Lovforslaget.

Ophæves.

§ 28. Godkendelse af en interessegruppe for børn og unge kan meddeles under følgende betingelser:

Uændret.

Uændret.

Uændret.

Uændret.

Uændret.

Uændret.

Ophæves.

Uændret.

Uændret.

Uændret.

Uændret.

Gældende lov.

skal stå åben for alle i alderen mellem 14 og 18 år.

4. Klubben skal råde over egnede lokaler.
5. Klubben skal hvert år til den godkendende myndighed indsende en plan og et budget for klubbens virksomhed.
6. Klubben skal efter regler, der fastsættes af undervisningsministeren, selv udrede den del af udgifterne, der ikke dækkes af stat og kommune.
7. Kommunen skal erklære sig villig til at yde støtte efter reglerne i § 36.

Stk. 2. Den godkendende myndighed kan fratage en ungdomsklub dens godkendelse, hvis klubben ikke opfylder betingelserne efter stk. 1, eller hvis dens virksomhed eller øvrige forhold ikke findes tilfredsstillende.

Tilskud.

§ 36. Til godkendte interessegrupper for børn og unge yder staten tilskud med $\frac{2}{3}$ af lønudgiften.

Stk. 2. Til godkendte ungdomsklubber yder staten efter regler, der fastsættes af undervisningsministeren, tilskud med 45 pct. og kommunen med mindst 35 pct. af driftsudgifterne i henhold til et regnskab, der er godkendt af amtsrådet. Herudover kan der i særlige tilfælde efter regler, der fastsættes af undervisningsministeren, ydes supplerende statstilskud.

Stk. 3. Staten yder tilskud med 50 pct. af kommunens udgifter i henhold til § 34, stk. 4 og 5, under forudsætning af, at de pågældende lokaler og lejrpladser tilhører en privat institution.

Stk. 4. Statstilskuddet udbetales til kommunen af amtskommunen, der på begæring stiller de fornødne forskudsbeløb til rådighed.

Stk. 5. Statstilskuddet til Københavns kommune udbetales af undervisningsministeriet.

§ 69. Til aftenskoler, aftenhøjskoler, studiekredse og interessegrupper for voksne yder staten og kommunen tilskud med hver $\frac{5}{12}$ af udgifterne til honorar og timebetaling i henhold til §§ 63 og 64. Den resterende del af disse udgifter afholdes af initiativtageren

Lovforslaget.

Uændret.
Uændret.

6. Klubben skal efter regler, der fastsættes af undervisningsministeren, selv udrede den del af udgifterne, der ikke dækkes af kommunen.

Ophæves.

Uændret.

§ 36. Til godkendte interessegrupper for børn og unge yder kommunen tilskud, svarende til samtlige driftsudgifter, der ikke dækkes af indskrivningsgebyret.

Stk. 2. Til godkendte ungdomsklubber yder kommunen tilskud med mindst 80 pct. af driftsudgifterne i henhold til det for klubben godkendte regnskab. Nærmere regler herom fastsættes af undervisningsministeren.

Ophæves.

Ophæves.

Ophæves.

§ 69. Til aftenskoler, aftenhøjskoler, studiekredse og interessegrupper for voksne yder kommunen tilskud med $\frac{5}{6}$ af udgifterne til honorar og timebetaling i henhold til §§ 63 og 64. Den resterende del af disse udgifter afholdes af initiativtageren efter

Gældende lov.

efter regler, der fastsættes af undervisningsministeren.

Stk. 2. Til forberedelseskursus, specialundervisning og erhvervsmæssige kursus yder staten og kommunen tilskud med hver 50 pct. af udgifterne til honorar og timebetaling i henhold til §§ 63, stk. 1, og 64. Til honorarer i henhold til § 63, stk. 2 og 3, yder staten tilskud med 50 pct. og kommunen med $\frac{1}{3}$, medens den resterende del af disse udgifter afholdes af initiativtageren efter regler, der fastsættes af undervisningsministeren.

Stk. 3. Staten yder tilskud med 50 pct. af udgiften til tilsynsførende og censorer ved afholdelse af statskontrollerede prøver eller eksaminer. Kommunen udreder den resterende del af udgiften.

Stk. 4. Staten yder tilskud med $\frac{1}{3}$ af udgiften til foredragshonorar i henhold til § 47, dog højst med et beløb svarende til begynderlønningen for 2 undervisningstimer i aftenskolen, jfr. § 64, stk. 1. Kommunen udreder et beløb af mindst samme størrelse.

Stk. 5. Efter regler, der fastsættes af undervisningsministeren, yder staten tilskud med 50 pct. af udgiften til fornøden skolepsykologisk rådgivning i forbindelse med specialundervisningskursus. Kommunen udreder den resterende del af udgiften.

Stk. 6. Befordringsudgifter m. v. i henhold til § 66 afholdes af kommunen.

Stk. 7. Staten yder tilskud med 50 pct. af kommunens udgifter i henhold til § 62, stk. 4 og 5, under forudsætning af, at de pågældende lokaler tilhører en privat institution.

§ 70. Tilskud efter § 69 udbetales til kommunen af amtskommunen, der på begæring stiller de fornødne forskudsbeløb til rådighed.

Stk. 2. Statstilskuddet til Københavns kommune udbetales af undervisningsministeriet.

Kapitel IV.

Supplerende kulturelle arrangementer.

§ 71. Til foredrag, kunststudstillinger, koncerter og andre kulturelle arrangementer i tilslutning til godkendt ungdomsskolevirksomhed, fritidsvirksomhed for børn og unge

Lovforslaget.

regler, der fastsættes af undervisningsministeren.

Stk. 2. De med forberedelseskursus, specialundervisning og erhvervsmæssige kursus forbundne udgifter til honorar og timebetaling i henhold til § 63, stk. 1, og § 64 afholdes af kommunen. Til honorarer i henhold til § 63, stk. 2 og 3, yder kommunen tilskud med $\frac{5}{6}$ af udgifterne, medens den resterende del af disse udgifter afholdes af initiativtageren efter regler, der fastsættes af undervisningsministeren.

Stk. 3. Kommunen afholder udgifterne til tilsynsførende og censorer ved statskontrollerede prøver og eksaminer.

Stk. 4. Kommunen yder tilskud med mindst $\frac{5}{6}$ af udgiften til foredragshonorar i henhold til § 47. Tilskuddet kan dog begrænses til et beløb, svarende til begynderlønningen for 4 undervisningstimer i aftenskolen, jfr. § 64, stk. 1.

Stk. 5. Kommunen afholder udgifterne til fornøden skolepsykologisk rådgivning i forbindelse med specialundervisningskursus.

Ophæves.

Ophæves.

Ophæves.

§ 71. Til foredrag, kunststudstillinger, koncerter og andre kulturelle arrangementer, der med fritidskommissionens godkendelse arrangeres i tilslutning til godkendt ung-

Gældende lov.

og fritidsundervisning for voksne ydes stats-tilskud med $\frac{1}{3}$ af udgifterne under følgende betingelser:

1. Arrangementet skal være godkendt af fritidskommissionen.
2. Kommunen skal have erklæret sig villig til at yde tilskud med mindst $\frac{1}{3}$ af udgifterne til arrangementer i tilslutning til fritidsundervisning for voksne og $\frac{2}{3}$ af udgifterne til andre arrangementer.

Stk. 2. Statstilskuddet udbetales til kommunen af amtskommunen, i København af undervisningsministeriet.

Lovforslaget.

domsskolevirksomhed, fritidsvirksomhed for børn og unge eller fritidsundervisning for voksne, ydes kommunalt tilskud efter retningslinjer, der fastsættes af kommunalbestyrelsen.